

This question paper contains 4+1 printed pages]

AA—235—2016

FACULTY OF SOCIAL SCIENCES

B.A. (Second Year) (Third Semester) EXAMINATION

OCTOBER/NOVEMBER, 2016

POLITICAL SCIENCE

Paper VI

(International Relation)

(MCQ + Theory)

(Friday, 21-10-2016)

Time : 2.00 p.m. to 4.00 p.m.

Time—2 Hours

Maximum Marks—10+30=40

N.B. :— (i) All questions are compulsory.

(ii) All questions carry equal marks.

(iii) Wrong answers will carry negative mark (only for MCQ).

(i) सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत.

(ii) सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.

(iii) चुकीच्या उत्तरास ऋणात्मक गुण आहेत (केवल बहुपर्यायी प्रश्नासाठी).

MCQ

1. Multiple Choice Questions (1-10) : 10

बहुपर्यायी प्रश्न (1-10) :

(1) Which is the *correct* statement about nature of International Relations ?

(A) International Relation is a Philosophy

(B) International Relation is an Art

(C) International Relation is a Science

(D) All of the above

आंतरराष्ट्रीय संबंधाच्या स्वरूपासंबंधी सत्य विधान कोणते ?

(A) आंतरराष्ट्रीय संबंध हे एक तत्वज्ञान आहे

(B) आंतरराष्ट्रीय संबंध ही एक कला आहे

(C) आंतरराष्ट्रीय संबंध हे एक शास्त्र आहे

(D) वरीलपैकी सर्वच

P.T.O.

(2) International politics is a struggle for and use of power among nation.”
Who defined ?

- (A) H. Morgenthau (B) Thomas Hobbes
(C) Frankel (D) Quincy Wright

“आंतरराष्ट्रीय राजकारण, म्हणजे सत्ता प्राप्तीसाठी राष्ट्रामध्ये चाललेला संघर्ष होय” अशी व्याख्या कोणी केली ?

- (A) एच. मॉर्गेन्थाँ (B) थामस हॉब्ज
(C) फ्रँकेले (D) क्विन्सी राईट

(3) Who is advocate of Idealist Theory ?

- (A) M. Shubik (B) Condorcet
(C) Richard Snyder (D) David Eston

आदर्शवादी सिद्धांताचा पुरस्कर्ता कोण आहे ?

- (A) एम. शुबीक (B) कॉंडोरसेट
(C) रिचर्ड स्नायडर (D) डेव्हिड ईस्टन

(4) The period of First World War is

- (A) 1914 to 1918 (B) 1912 to 1916
(C) 1939 to 1945 (D) 1918 to 1922

पहिल्या महायुद्धाचा काळ आहे.

- (A) 1914 ते 1918 (B) 1912 ते 1916
(C) 1939 ते 1945 (D) 1918 ते 1922

(5) Which is *not* a technique of Balance of Power ?

- (A) Compensation (B) Treaties and Alliances
(C) Unintervention (D) Divide and Rule

खालीलपैकी कोणते सत्ता संतुलनाचे तंत्र नाही ?

- (A) मोबदला (B) संधी आणि तह
(C) अहस्तक्षेप (D) फूट पाडणे व राज्य करणे

- (6) “Collective security means one for all and all for one.” Who said ?
 (A) Pedalford (B) Hans Morgenthau
 (C) Frankel (D) John Burton
 “सामूहिक सुरक्षितता म्हणजे एकासाठी अनेक आणि अनेकांसाठी एक.” असे कोणी म्हटले ?

- (A) पेडलफोर्ड (B) हेन्स मॉर्गेन्थॉ
 (C) फ्रँकेल (D) जॉन बर्टन

- (7) When did end of cold war ?

- (A) 1945 (B) 1950
 (C) 1948 (D) 1990

शितयुद्धाचा शेवट कॅव्हा झाला ?

- (A) 1945 (B) 1950
 (C) 1948 (D) 1990

- (8) Which of the following is *not* a military alliance ?

- (A) EEC (B) SEATO
 (C) CENTO (D) NATO

खालीलपैकी कोणता संघ हा लष्करी संघ नाही ?

- (A) EEC (B) SEATO
 (C) CENTO (D) NATO

- (9) Match the pairs and choose the *correct* answers from the codes given below :

List A

- (a) Geographical elements
 (b) Natural resources
 (c) Ideology
 (d) Military power

List B

- (i) Atom bomb
 (ii) Capitalism
 (iii) Minerals
 (iv) Boundaries

Codes :

- (a) (b) (c) (d)
 (A) (iii) (i) (iv) (ii)
 (B) (ii) (iv) (iii) (i)
 (C) (iv) (iii) (ii) (i)
 (D) (iv) (ii) (i) (iii)

योग्य जोड्या जुळवा आणि उचित पर्याय दिलेल्या संकेतामधून निवडा :

यादी A

यादी B

(a) भौगोलिक घटक	(i) अणू बॉम्ब
(b) नैसर्गिक साधन संपत्ती	(ii) भांडवळशाही
(c) विचार प्रणाली	(iii) खनीजद्रव्ये
(d) लष्करी शक्ती	(iv) सीमारेषा

संकेत :

(a)	(b)	(c)	(d)
(A) (iii)	(i)	(iv)	(ii)
(B) (ii)	(iv)	(iii)	(i)
(C) (iv)	(iii)	(ii)	(i)
(D) (iv)	(ii)	(i)	(iii)

(10) Which theory supported by Richard Snyder ?

(A) Realist theory	(B) Decision-making theory
(C) Game theory	(D) Idealist theory

रिचर्ड स्नायडरने कोणत्या सिद्धांताचे समर्थन केले आहे ?

(A) वास्तववादी सिद्धांत	(B) निर्णयनिर्माती सिद्धांत
(C) खेळ सिद्धांत	(D) आदर्शवादी सिद्धांत

Theory

2. State the meaning of International Relation and explain its scope. 10
आंतरराष्ट्रीय संबंधाचा अर्थ सांगून व्याप्ती स्पष्ट करा.

Or

(किंवा)

Explain the decision-making approach of International Relations.

आंतरराष्ट्रीय संबंधाचा निर्णय-निर्धारण दृष्टिकोन स्पष्ट करा.

3. What is the balance of power ? State the techniques of balance of power. 10

सत्ता संतुलन म्हणजे काय ? सत्ता संतुलनाचे तंत्र सांगा.

Or

(किंवा)

Explain the elements of national power.

राष्ट्रीय सत्तेचे घटक स्पष्ट करा.

4. Write short notes on (any two) :

10

(i) Nature of International Relations

(ii) Realistic Theory

(iii) Relevance of Collective Security

(iv) Types of Balance of Power.

थोडक्यात टिपा लिहा (कोणत्याही दोन) :

(i) आंतरराष्ट्रीय संबंधाचे स्वरूप

(ii) वास्तववादी सिद्धांत

(iii) सामुहिक सुरक्षिततेची उपयुक्तता

(iv) सत्ता संतुलनाचे प्रकार.